

Nesovice (k. ú. Letošov, okr. Vyškov)

Letošov; „Kopce“.

Mladý paleolit. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.

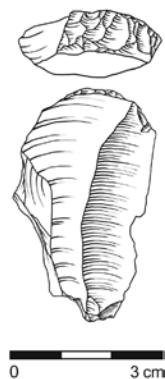
Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos.

Lokalizace: S-JTSK – -565800, -1169288

Severoseverozápadně od obce na temeni jihozápadního terénního výběžku z Milonického lesa (Malhotek) v nadmořské výšce 294 m zjistil paleolitické nálezy již M. Mazálek (1960, 47). Později upadla lokalita v zapomnění, až v roce 2021 ji ověřil P. Šmácho. Vyzdvihl tu atypické škrabadlo na čepelovitém ústěpu z radiolaritu (obr. 24), odštěpovač z nazelenalého radiolaritu (?), zlomek čepele, 3 ústěpy, 4 odštěpky, nepravidelné jádro s většími negativy a 3 silně vytěžená jádra. Mezi surovinami převládají různé rohovce.

Literatura

Mazálek, M. 1960: Paleolitický výzkum Bučovska na Moravě. *Časopis Moravského muzea, vědy společenské* XLV, 27–68.

Obr. 24. Nesovice-Letošov. Atypické škrabadlo. Kresba T. Janků.

Fig. 24. Nesovice-Letošov. Atypical endscraper. Drawing by T. Janků.

Summary

An atypical endscraper (Fig. 24), a splintered radiolarite artefact and core fragments were found by P. Šmácho in Nesovice-Letošov – “Kopce” field (Vyškov District).

Martin Oliva

Nová Ves (k. ú. Nová Ves u Oslavan, okr. Brno-venkov)

„Nad Skalou“.

Pozdní paleolit. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.

Uložení nálezu: dočasně u nálezu.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0945606N, 16.3110522E

Nad stržemi vymezené ostrožně nad levým břehem řeky Jihlavy vyzdvihl autor zprávy dvojité nehtovité škrabadlo (obr. 25) vyrobené z rohovce typu Krumlovský les varieta II. Lokalitu objevil a publikoval P. Škrdla (2012), který ji klasifikoval jako mladopaleolitickou s mladší příměsí.

Literatura

Škrdla, P. 2012: Paleolitické osídlení středního Pohorlí.

Mikroregionální studie. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* XCVII(1), 15–44.

Obr. 25. Nová Ves u Oslavan III. Dvojité nehtovité škrabadlo. Kresba P. Šmácho.

Fig. 25. Nová Ves u Oslavan III. Double thumb nail endscraper. Drawing by P. Šmácho.

Summary

A double endscraper (Fig. 25) was discovered in Nová Ves – “Nad Skalou” field (Brno-Country District).

Petr Šmácho

Nová Ves (k. ú. Nová Ves u Oslavan, okr. Brno-venkov)

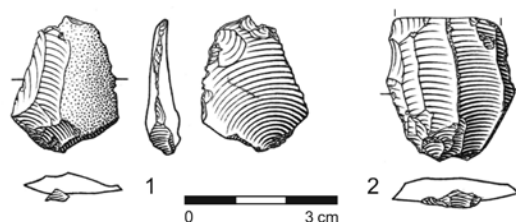
„Nad Skalou“.

Mladý paleolit. Ojedinelé artefakty. Povrchový sběr. Průzkum.

Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – Poloha 1: 49.0946447N, 16.3101564E; poloha 2: 49.0950908N, 16.3123450E; poloha 3: 49.0939086N, 16.3141869E

V roce 2021 se podařilo v poloze Nová Ves u Oslavan – „Nad Skalou“ objevit při povrchových prospekcích a menším archeologickém výzkumu dvě nové koncentrace paleolitických artefaktů. Celkem jsou z této trati tak evidovány již tři polohy s paleolitickými nálezy. První doposud známá koncentrace byla již dříve identifikována v jihozápadní části ostrožny situované nad levým břehem řeky Jihlavy a vymezené stržemi a částečně i příkrou skalní stěnou. Pochází odtud kolekce 39 artefaktů zhotovených převážně z rohovců typu Krumlovský les (Škrdla 2012, 19). Druhé místo s paleolitickými nálezy bylo zjištěno cca 150 m SVV od první koncentrace a cca 40 m východně od polní cesty, která ostrožnu protíná v ose S–J. Při záchranném výzkumu zaměřeném na dokumentaci rozsáhlého objektu kultury zvoncovitých pohárů byly na rozhraní šterkového podloží a jeho výplně nalezeny dva paleolitické artefakty – amorfní zlomek se známkami mírného přepálení a drobný, mesialní fragment čepele ze středně silně patinovaného eratického silicitu. Třetí koncentrace nálezů pak spočívala 200 m jihovýchodně od koncentrace 2, v místech kde se rovný terén začíná lámat v pozvolný k jihu ukloněný svah. Zde byly na ploše několika metrů čtverečních získány 3 paleolitické artefakty – drobný zlomek z rohovce typu Krumlovský les, semikortikální ústěp z eratického silicitu (obr. 26: 1) a proximální fragment masivní čepele s nesouvislou bilaterální retuší (obr. 26: 2). Zlomek čepele je pokryt silnou patinou, pravděpodobně však byla zhotovena rovněž z eratického silicitu. Nálezy z polohy „Nad Skalou“ lze prozatím zařadit pouze rámcově do mladého paleolitu, přičemž v případě koncentrace 1 je pravděpodobná souvislost industrie s jeho počátkem (Škrdla 2012, 19).

Obr. 26. Nová Ves u Oslavan. Štípané artefakty. Kresba J. Brenner.

Fig. 26. Nová Ves u Oslavan. Chipped artefacts. Drawing by J. Brenner.

Literatura

Škrdla, P. 2012: Paleolitické osídlení středního Pohorlí.
Mikroregionální studie. *Acta Musei Moraviae, scientiae
sociales* XCVII(1), 15–44.

Summary

Two new scatters of Paleolithic artefacts (Fig. 26) were found during a surface survey in 2021 in Nová Ves – “Nad Skalou” field (Brno-Country District).

Jaroslav Bartík, Milan Vokáč, Petr Škrdla

Obora (k. ú. Obora u Boskovic, okr. Blansko) „Sedliska“.

Mladý paleolit. Ojedinělý artefakt. Povrchový nález. Průzkum.
Uložení nálezu: Technické muzeum v Brně.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4611306N, 16.6065961E

V rámci terénní prospekce uskutečněné dne 18. 11. 2021 a zaměřené primárně na ověření přítomnosti raně středověké železářské produkce na katastru obce Obora, trati „Sedliska“ byl získán i ojedinělý štípaný artefakt pokrytý prosvítající bílou patinou. Jedná se o drobný preparační úštěp s nevýraznými zbytky kůry z eratického silicitu. Nález je možné zařadit pouze rámcově do mladého paleolitu. Prozatím nelze spolehlivě rozhodnout, zda se jedná o čistě ojedinělý nález nebo o stopu intenzivnějších lidských aktivit. Vyloučit nemůžeme ani případnou souvislost s dalšími doklady paleolitického osídlení identifikovanými v neďalekém okolí (cf. Oliva, Štřof 1985, 11).

Literatura

Oliva, M., Štřof, A. 1985: Přehled paleolitického osídlení Lysické sníženiny a blízkého okolí. *Přehled výzkumů* 1983, 10–17, obr. 4–10.

Summary

The Upper Paleolithic preparation flake was found in Obora – “Sedliska” field (Blansko District) during a surface survey in 2021.

Roman Mikulec, Jaroslav Bartík, Michal Hlavica

Orlovice (okr. Vyškov) „Lysá Hora“, Orlovice I.

Mladý paleolit. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.
Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos.

Lokalizace: S-JTSK – -563250, -1158675

Severozápadně od obce na táhlém návrší byla roku 2002 zahájena rozsáhlá těžba šterkopísků, při níž se (dle sdělení hlídače) měly najít bílé patinované „pazourky“. Současná kolekce pochází od P. Šmacha; nejzajímavější je 8 cm široký pazourkový úštěp s ohlazenou kůrou na větší části povrchu, celkově bíle patinovaný, a menší pazourkový úštěp. Tucet dalších úštěpků a zlomků z různých rohoveců, jednoho pazourku a jednoho radiolaritu může být zčásti přirozeného původu. Nevýrazné patinované i nepatinované artefakty pocházejí i z trati „Roznítal“ a „Vrchní Židlíky“.

Literatura

Neuveveno.

Summary

White patinated chipped stone artefacts were allegedly occurring during the gravel exploitation north-west from Orlovice (Vyškov District). The existence of the archaeological site was proved later by isolated finds including a large flake made from white patinated flint.

Martin Oliva

Oslavany (okr. Brno-venkov)

„Kukla“.

Mladý paleolit. Ojedinělý artefakt. Povrchový nález. Průzkum.
Uložení nálezu: Městské kulturní středisko Moravský Krumlov, p. o., – Městské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1239381N, 16.3427506E

Při náhodném průzkumu pole směřujícího od údolí Oslavy ke „Kukle“, na levé straně od silnice z Oslav směřem k Padochovu, byl nalezen patinovaný úštěp. Nadmořská výška nálezu je přibližně 250 m. Podle makroskopického určení je artefakt zhotoven z rohovce typu Krumlovský les. Uvedený nález může souviset s polohou VII podle J. Skutila (1934).

Literatura

Skutil, J. 1934: Nejstarší osídlení Ivančicka. *Ročenka městského muzea v Ivančicích* 1933, 7–10.

Summary

A patinated artefact was found during a surface survey in Oslavany – “Kukla” field (Brno-Country District). It could be related to artefacts found near the site earlier.

Martin Kuča, Petr Matějčec

Ostrov nad Oslavou (k. ú. Suky, okr. Žďár nad Sázavou)

Suky; kóta Suky.

Micoquien. Dílenský areál. Povrchový sběr. Průzkum.
Uložení nálezu: u autora.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4733886N, 16.0074006E

Roku 2019 byl koupí na mineralogické burze v Tišnově získán paleolitický artefakt – silně eolitizované křišťálové drásadlo (obr. 27). Artefakt našel v roce 2009 sběratel minerálů a brusič L. Bukáček na známém mineralogickém nalezišti křišťálové suroviny asi 30 m jihovýchodně od kóty Suky 584 m.

V minimálně jednom případě byl obdobný pravěký artefakt shledán natolik esteticky působivým, že byl mineralogickou firmou Vladimír Krejčí (Drahé kameny online) bez brusičských zásahů zasazen do stříbrné obruby a v roce 2020 na e-shopu z neznalosti věci prodán jako moderní brož. Prohlídkou zásob suroviny byly následně z této firmy zachráněny 4 další paleolitické eolitizované artefakty – přímé drásadlo a 2 úštěpy z křišťálu a jeden úštěp s přeretušovaným bulbem z citrínu. Všechny tyto artefakty byly nalezeny V. Krejčím a jeho matkou v průběhu posledních 10 let na lokalitě Suky I.